

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά μαθήματα ΠΠ

Τίτλος Μαθήματος

Ενότητα 2η: Επισκόπηση I

Δημήτριος Σκούρας

Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Κατανόηση της εξέλιξης της Οικονομικής σκέψης σχετικά με την παραγωγή, την αγορά, την προσφορά και το μέλλον των αγορών

Θεωρητικό Υπόβαθρο της Περιβαλλοντικής Σκέψης

- Τεχνο-κεντρισμός (έμφαση στα μέσα)
  - Ορθολογικότητα
  - Διαχειριστική Αποτελεσματικότητα
  - Βελτιστοποίηση
- Οικο-κεντρισμός (έμφαση στο σκοπό)
  - Σταθερότητα μέσα από ποικιλότητα και ομοιόσταση
  - Τεχνολογία Χαμηλών Επιπτώσεων
  - Στάση στο 'μεγάλο' και 'απρόσωπο'
- Βιο-ηθική
  - Προστασία σαν Βιοτικό Δικαίωμα
  - Συνειδητή Στάση στα Δικαιώματα και τις Υποχρεώσεις
  - Δεν Υπάρχει Βιολογική Τεκμηρίωση στην 'Προστασία'

Η Οικονομική Σκέψη

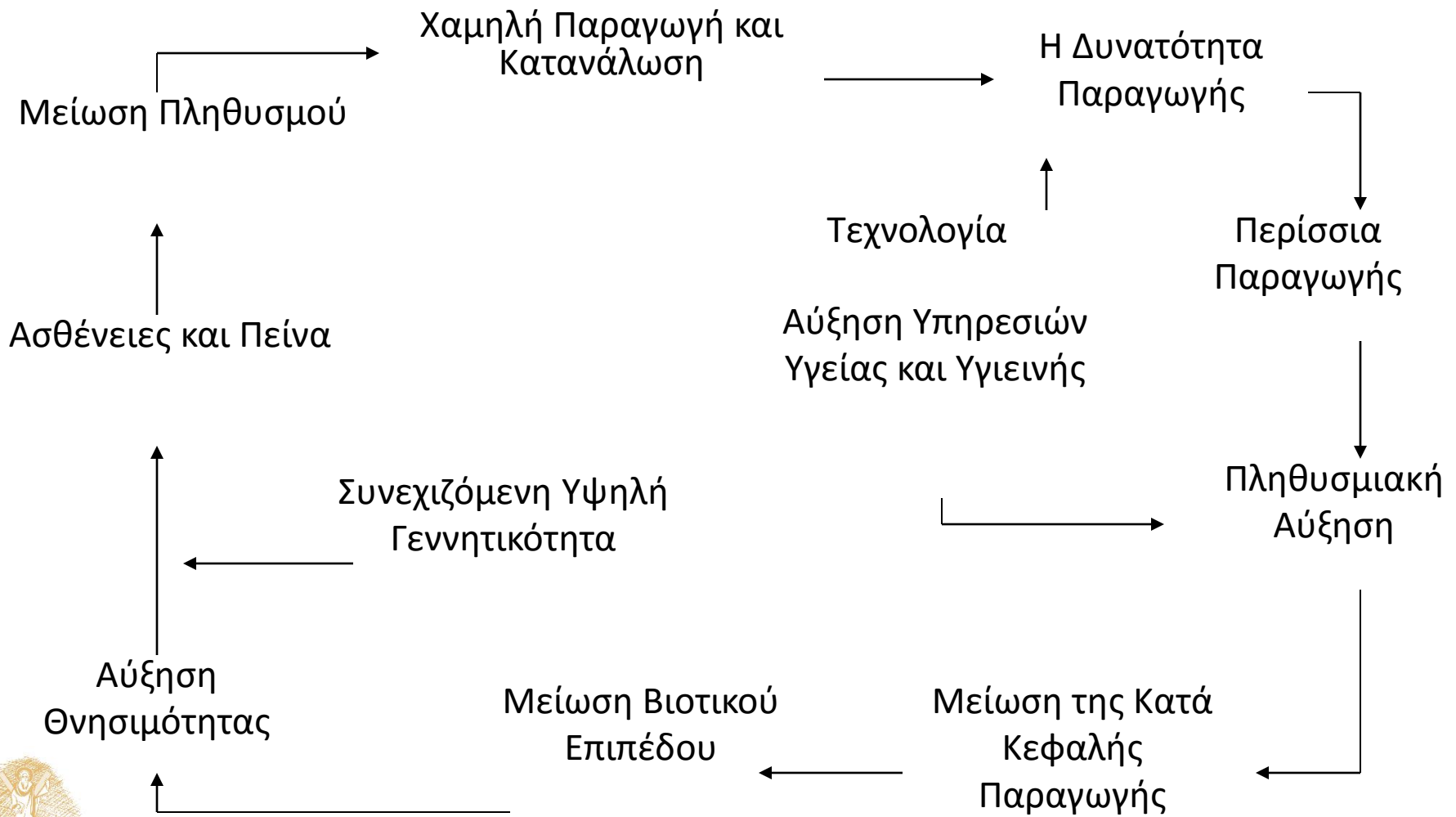
- Adam Smith - 1776
  - Τα Όρια της Μεγέθυνσης (μακρινά αλλά αναπόφευκτα)
  - Η Εταιρική Ηθική και τα Δημόσια Αγαθά (K. Galbraith)
  - Διαθεσιμότητα Οικονομικών Πόρων και Μετατροπή Πλεονάζοντος Κέρδους σε Παραγωγικότητα, Συνθήκες Εργασίας και Αναδιανομή του Πλούτου

Γαλλική Επανάσταση - Απογραφή Πληθυσμού στο Η.Β

- Malthus (7 εργασίες μεταξύ 1798 και 1823)
  - Ο Πληθυσμός, όταν είναι ανεξέλεγκτος, αυξάνεται γεωμετρικά
  - Οι Πόροι (κυρίως η τροφή) είναι περιορισμένοι
  - Η Τροφή είναι Αναγκαία
  - Συγκεκριμένες Κοινωνικές Τάξεις Έχουν Υψηλό Επίπεδο Γεννητικότητας

Η Μαλθουσιανή Παγίδα της Πληθυσμιακής Μεγέθυνσης και της Σπανιότητας των Πόρων

- Ricardo
- Οικονομική Ύφεση:
  - Αύξηση Ενοικίων Γης
  - Μείωση Κερδών
    - Τεχνολογία, Διεθνές Εμπόριο, Επιχειρηματικότητα

Βιομηχανική Επανάσταση

- Mill και Marx

Οι Ηθικές Αξίες της Μεγέθυνσης - Τα Μέσα Απόκτησης και η Διανομή του Πλούτου

- Marx
  - Πληθυσμιακό Πρόβλημα - Πρόβλημα Φτώχειας
  - Η Σπανιότητα των Πόρων είναι Καπιταλιστική Μέθοδος Ελέγχου του Ρυθμού Εξόρυξης των Πόρων, των Τιμών και του Εργατικού Μισθού
  - Τα Όρια της Μεγέθυνσης είναι Τεχνητά

Οι Νεοκλασικοί

- Νεοκλασικοί
  - Οι Φόβοι των Κλασικών για Μείωση της Διαδικασίας Μεγέθυνσης δεν Επιβεβαιώνονται
  - Η Οικονομία Χωρών όπως το Η.Β και η Γαλλία Συνεχίζουν την Μεγέθυνση
  - Το Βιοτικό Επίπεδο της Εργατικής Τάξης Αυξήθηκε

Νεοκλασικό Υπόδειγμα Ανάπτυξης

- Συνεχής Ανάπτυξη της Τεχνολογίας και Καινοτομίας
- Θεωρία της Επιχείρησης (προσφορά και ζήτηση)
- Θεωρία Διανομής των Πόρων
- Θεωρία Ελέγχου του Χρήματος
- Ορθολογικός Άνθρωπος, Χρησιμότητα, Έννοια της Οριακής Διαδικασίας

Keynes

Αρχές του `30

- Μείωση της Γεννητικότητας
- Αγαθά σε Φθηνότερες Τιμές και Σχετική Αφθονία
- Υπο-απασχόληση και Ανεργία
- Φόβος Υπερ-παραγωγής και Ανισόρροπης Ζήτησης-Προσφοράς

Κεϋνσιανή Αντίληψη

- Απόλυτες και Σχετικές Ανάγκες
- Παρέμβαση στον Ρυθμό Μεγέθυνσης και Ανάπτυξης
- Η Μεγέθυνση θα Σταματήσει ή θα Μειωθεί όταν ο Άνθρωπος αρχίσει να Απολαμβάνει πιο Ανώτερα Αγαθά
- Χρηματοδότηση Ελλειμμάτων

Σημαντικά Μη-Οικονομικά Γεγονότα και Νέο-Μαλθουσιανοί

- Σιωπηλή Άνοιξη - R. Carson
  - Χημικές Εισροές στην Γεωργία και Υπολείμματα
- Η 'Τραγωδία των Δημόσιων Αγαθών' και 'Η Θεωρία της Σωσίβιας Λέμβου' - G. Hardin
  - Οι Φυσικοί Πόροι Ανοικτής Πρόσβασης
- Blueprint for Survival - Ecologist
- Limits to Growth (Όρια της Οικονομικής Μεγέθυνσης) - MIT
  - Απαισιόδοξα Υποδείγματα Εξάντλησης των Φυσικών Πόρων
- Όρια της Οικονομικής Μεγέθυνσης - H. Kahn
  - Αισιόδοξο Υπόδειγμα - Τεχνολογική Πρόοδος
- Ηνωμένα Έθνη - UNEP - Στοκχόλμη 1972
  - World Conservation Strategy - Κυρίως για Ανανεώσιμους Πόρους

Συμπερασματικά

- Οι οικονομικές 'απόψεις' για την σπανιότητα των πόρων και την διαδικασία οικονομικής μεγέθυνσης επηρεάζονται από το οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο διατυπώνονται, και από το κοινωνικό υπόβαθρο του μελετητή
- Υπάρχουν όρια αντοχής στην μεγέθυνση, και εάν ναι, έχουν μετρηθεί σωστά;
- Ο ρόλος του οικονομικού και πολιτικού συστήματος επηρεάζει την χρήση και τον ρυθμό αξιοποίησης των πόρων
- Πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα χαρακτηρίζονται από μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας. Με πιο τρόπο μπορούμε να διαχειριστούμε τον, μεγάλο ή μικρό, βαθμό αβεβαιότητας;
- Τι σημαίνει διατήρηση και τι σημαίνει αιφφορία, ποιος είναι ο στόχος μας;
- Πως συνδυάζεται η οικονομική μεγέθυνση με την αιφφορία ή/και την διατήρηση;

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Δημήτριος Σκούρας,
Καθηγητής «Οικονομική των Φυσικών Πόρων και του
Περιβάλλοντος Διάλεξη 2^η ». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: [σύνδεσμο μαθήματος](#).

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

